

KYRKOAVGIFTSPROGNOS MED MAKROEKONOMISK UTBLICK AUGUSTI 2019

1. Sammanfattning

Kyrkoavgiftsprognosen indikerar marginella justeringar jämfört med den prognos som lämnades i maj. Det beror på att SKL i uppdateringen av skatteunderlagsprognosen per augusti endast gjort mindre justeringar avseende utvecklingen av löner och pensionsinkomster jämfört med den prognos som presenterades i maj. Detta leder i sin tur till marginella uppjusteringar av intäktsprognosen för åren 2020 och 2021 samt en nedjustering av utvecklingen för 2023.

I makroekonomisk utblick sammanfattas slutsatser i de senaste konjunkturrapporterna från institut och storbanker. Där beskrivs en utveckling internationellt som nu präglas av en utdragen svacka inom industrin, en upptrappad handelskonflikt och lägre priser på framförallt obligationsmarknaden. Den svenska ekonomin utmärks av en förhållandevis stark industri med draghjälp av en svag krona, samtidigt som exporten klingar av till följd av minskad efterfrågan. Både den globala och den svenska BNP-tillväxten väntas växla ned under 2019-2020, för att sedan öka igen 2021. Nämnda räntefall har gett oro för recession och tillsammans handelskonflikten så har oron även börjat få fäste på aktiemarknaden. Efter en mycket stark inledning på 2019 har nu aktiemarknaden till viss del fallit tillbaka, både internationellt och i Sverige. Under inledningen av 2019 har inflationsutsikterna gradvis sett svagare ut, vilket bidrog till att Riksbanken i april justerade ned prognosen för reporäntan (räntebanan). Detta så att räntehöjningarna framöver sker i en långsammare takt än tidigare beräknat. Vi det senaste räntemötet i juli räknade Riksbanken med att nästa räntehöjning sker i slutet av 2019 eller i början av 2020. Detta i en miljö då flera viktiga centralbanker i världen nyligen sänkt sina styrräntor.

”Analysenhetens omvärldsrapport”, där man bland annat kan läsa mer om de ekonomiska förhållanden som rått i olika delar av samhället under 2018, finns tillgänglig här på intranätet: <http://internwww.svenskakyrkan.se/statistik>

Uppsala i augusti 2019

Gustaf af Ugglas
Ekonomi och finanschef

2. Kyrkoavgiftsprognos

PROGNOS FRÅN SKL: KONJUNKTURFÖRSVAGNING BROMSAR SKATTEUNDERLAGET

I cirkulär 2019:35 presenterar Sveriges kommuner och landsting (SKL) en uppdaterad skatteunderlagsprognos, som sträcker sig fram till beskattningsår 2022. Grundavdragen för personer som fyllt 65 år som höjdes 2018 är den främsta orsaken till att skatteunderlagstillväxten bromsade in under samma år. Under 2019 räknar SKL med en fortsatt inbromsning i både den faktiska och den underliggande ökningstakten, vilket beror på att sysselsättningen ökar långsammare under 2019. Detta motverkas till en mindre del av stigande löne- och pensionsökningstakt under samma år. Skatteunderlagsprognosen bygger på att högkonjunkturen upphör mot slutet av 2020, vilket betyder en fortsatt svag skatteunderlagstillväxt till och med 2021. År 2022 väntas sysselsättningen stiga igen, vilket gör att tillväxttakten på skatteunderlaget växlar upp detta år. Jämfört med prognosen i maj har SKL endast gjort mindre justeringar i skatteunderlagstillväxten. Exempelvis har tillväxten för 2018, med anledning av det preliminära beskattningsutfall som Skatteverket presenterade i augusti, reviderats upp något.

Följande tabell visar det senaste årets SKL-prognoser över skatteunderlagets nominella utveckling.

Tabell 1

Årlig förändring av skatteunderlaget enligt Sveriges kommuner och landsting

Beskattningsår	2018	2019	2020	2021	2022
Augustiprognos 2019	3,7	3,1	3,1	3,0	3,7
Majprognos 2019	3,6	3,0	3,1	3,1	3,7
Februariprognos 2019	3,6	2,9	2,9	3,8	4,0
Decemberprognos 2018	3,6	3,0	3,0	3,9	4,0
Oktoberprognos 2018	3,6	3,4	3,3	3,8	

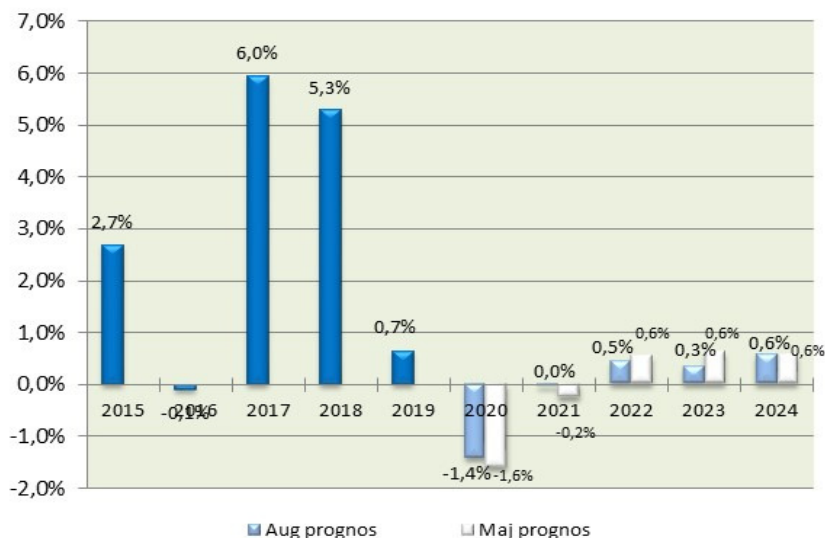
SKATTEUNDERLAGSPROGNOSENS PÅVERKAN PÅ KYRKOAVGIFTEN

När SKL:s prognos över skatteunderlagets utveckling tillämpas för att beräkna intäkterna från kyrkoavgifter får vi en bild enligt diagram 1 nedan.

När får konjunkturen genomslag på kyrkoavgiften?

En förändring i konjunkturen påverkar församlingarnas intäkter från kyrkoavgiften med två års fördröjning. Kommunalt beskattningsbara inkomster som medlemmarna uppbar år 2018 bildar underlag till forskottsutbetalning av kyrkoavgift år 2020. Eftersläpning är en fördel då den ger Svenska kyrkan bättre planeringsförutsättningar.

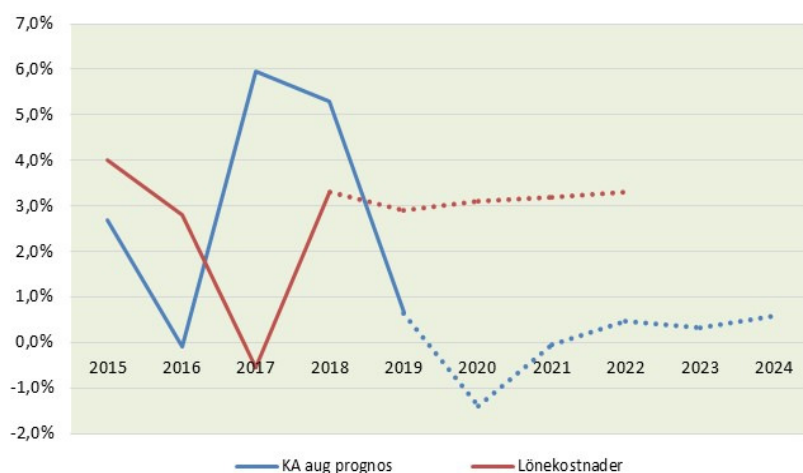
Diagram 1 Årlig förändring av intäkt från kyrkoavgiften 2020-2024

SKL:s uppdaterade skatteunderlagsprognos för åren 2020-2021 leder endast till mindre justeringar av intäktsutvecklingen under prognosperioden. Inledningsvis nämnda preliminära beskattningsutfall från Skatteverket föranleder en mindre uppjustering av intäkten för 2020. För 2021 är prognosen något uppjusterad med anledning av en lite högre löneökningstakt under 2019 än den som låg till grund för SKL:s majprognos. För 2023 är intäktsprognosen nedjusterad på grund av en något mindre ökning av pensionsinkomsterna under 2021 i förhållande till prognostillfället i maj.

Cirka 60 procent av Svenska kyrkans intäkter utgörs av kyrkoavgiften, samtidigt som personalkostnaderna har motsvarande andel på kostnadssidan. Diagram 2 nedan visar kyrkoavgiftsintäktens förändringstakt jämfört med lönekostnaden per anställd.¹

Diagram 2 Förändring av kyrkoavgift och lönekostnader

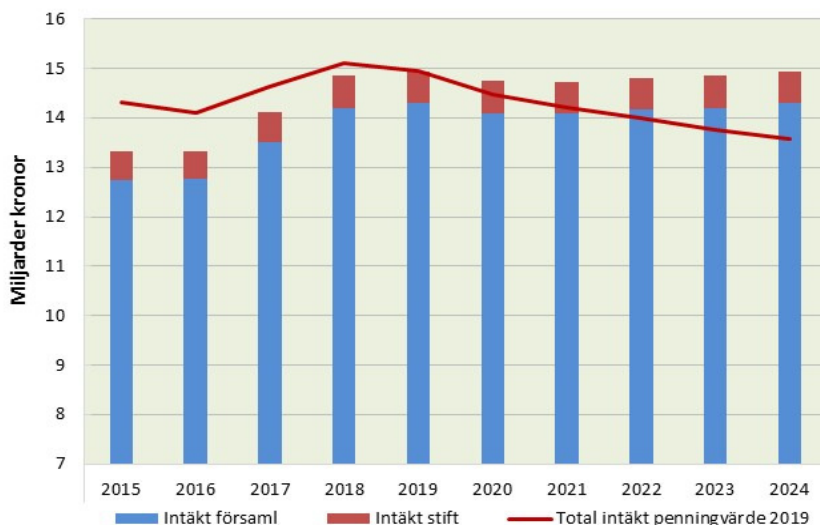

¹ Streckade linjer i diagram 2 är prognosvärden. Utfallsvärdena på löneökningstakten i diagrammet bygger på statistik över lönekostnad per anställd på församlingsnivå fram till 2018. Löneökningstaktens prognosvärden utgörs av SKL:s senaste bedömning av timlönernas utveckling i samhället enligt konjunkturlönestatistiken.

Under 2019 och åren därefter kan vi således vänta oss att ökningstakten på Svenska kyrkans enskilt största kostnadspost blir högre än ökningstakten på den enskilt största intäktskällan, kyrkoavgiften.

Diagram 3 nedan visar prognostiserad total intäkt från kyrkoavgiften för Svenska kyrkans, baserad på SKL:s skatteunderlagsprognos per augusti. I diagrammet finns även stiftens intäkt från kyrkoavgiften med. Intäktsutvecklingen visas både i löpande priser (staplar) och i fast pris per 2019 (linje). Utvecklingen i fast pris är beräknad efter inflationsmättet KPIF (KPI med fast ränta).

Diagram 3 Kyrkoavgiftsintäkt Svenska kyrkan 2020-2024, löpande priser (församlingar och stift)

I löpande priser väntar vi oss alltså nu att intäkten 2024 kommer att ligga på ungefär samma nivå som aktuellt utfall för 2019. Uttryckt i reala värden, där vi i prognosen även tar hänsyn till penningvärdets förändring, väntar vi oss däremot att intäktsnivån minskar framöver. Detta ställer krav på kostnadsanpassningar inom Svenska kyrkan under kommande år.

PROGNOSANTAGANDEN

Kyrkoavgiftsprognosen baseras på SKL:s senaste bedömning av skatteunderlagets utveckling. Till det har lagts en justering för effekten av fortsatt medlemsminskning enligt uppdaterad långtidsprognos över medlemsutvecklingen per februari 2019. Kyrkoavgiftssatserna har antagits ligga kvar på 2019 års nivå under hela prognosperioden.

Prognoser är inte facit!

En rad händelser kan leda till att den ekonomiska utvecklingen blir en annan än den som redovisas i en prognos. Till exempel beror arbetsmarknadens utveckling på såväl konjunkturella som strukturella förändringar. Osäkerheten illustreras ibland med ett osäkerhetsintervall runt prognosen. Prognoser ger dock en plattform att stå på, och de ger en bild av hur makroekonomiska förlopp hänger ihop. I massmedia ges ofta en endimensionell bild av prognoser, i termer av huruvida de träffar rätt eller inte. Men väsentligare än en prognos träffsäkerhet, är huruvida den analys som ligger bakom är relevant och tar hänsyn till befintlig information. En bra prognos kan slå fel på grund av yttre oförutsägbara händelser.

3. Makroekonomisk utblick – omvärldsfaktorer av betydelse för församlingarnas intäkter och kostnader

3.1 DÄMPAD GLOBAL TILLVÄXT I EN EXTREM RÄNTEMILJÖ (SEB NORDIC OUTLOOK AUGUSTI 2019)

Global ekonomi präglas just nu av en dyster räntemarknad och ökad osäkerhet från handel och geopolitik.

Den *realekonomiska* utvecklingen kännetecknas av en utdragen svacka inom industrisektorn, även om inhemsk ekonomi i de flesta länder står emot väl då tjänstesektorn där fortfarande präglas av framtidstro. Att industrisvackan blivit mer utdragen än väntat, i kombination med upptrappningen av handelskonflikten mellan USA och Kina, bidrar till att SEB nu reviderar ned prognosen för den globala BNP-tillväxten. Den väntas nu växla ned från nära fyra procent 2018 till dryga tre procent under kommande år.

Svensk ekonomi är på väg in i en fas av långsammare BNP-tillväxt trots stöd från både penning- och finanspolitik. Industrin i Sverige håller, till skillnad från industrin i omvärlden, emot med stöd av en svag krona. Samtidigt mattas nu exporten av en svagare internationell efterfrågan. År 2021 sker sedan en viss uppväxling av BNP-tillväxten från 1,3 till 1,7 procent i linje med en starkare omvärldskonjunktur.

Tabell 2

BNP- prognoser SEB augusti (prognos från februari inom parentes)				
	2018	2019	2020	2021
Global BNP	3,7	3,1 (3,5)	3,2 (3,5)	3,3
Svensk BNP	2,4	1,5 (1,6)	1,3 (1,9)	1,7

De senaste månaderna har de *finansiella marknaderna* präglats av oro. Det gäller framför allt de kraftigt fallande räntorna på obligationsmarknaden. Dessa räntefall har gett oro för recession och tillsammans med ovan nämnda handelskonflikt så har oron även börjat få fäste på aktiemarknaden.

Den 10-åriga amerikanska statsräntan handlas runt 1,5 procent och har mer än halverats sedan toppnoteringar runt 3,3 procent i slutet av 2018. Den globala aktiemarknaden är per den 26 augusti upp 22 procent sedan årsskiftet.

Den svenska 10-åriga statsobligationen handlas runt - 0,3 procent för att vid årsskiftet ha handlats runt 0,6 procent. Staten får alltså betalt för att låna upp pengar på lång tid. Obligationsfonder såsom Ethos räntefond har avkastat närmare 3 procent. Fallande räntor har således lett till en stark utveckling för obligationsfonder.² Den svenska aktiemarknaden har stigit räknat från årsskiftet med drygt 15 % per 26 augusti, även om viss nedgång har skett sedan årstoppen i juli på drygt 23 %.

² I samband med köp av räntebärande värdepapper finns en ränterisk. Det är risken för att räntan går upp när du redan har en placering till låg ränta. När räntorna stiger faller obligationskurserna. När räntorna faller, stiger värdet på obligationerna.

3.2 PENNINGPOLITIKEN

Reporäntan, som Riksbanken ansvarar för, påverkar församlingarnas ränta på in- och utlåning av likvida medel. Dessutom påverkas församlingarnas internräntesats på materiella anläggningstillgångar och gravskötselsskuld.

Under inledningen av 2019 har inflationsutsikterna gradvis sett svagare ut, vilket bidrog till att Riksbanken i april justerade ned prognosen för reporäntan (räntebanan). Detta så att räntehöjningarna framöver sker i en långsammare takt än tidigare beräknat. I april beslutade Riksbanken dessutom att återuppta köp av statsobligationer under perioden juli 2019 – december 2020 till ett sammanlagt belopp om 45 miljarder kronor. Inflationens utfall vid utgången av maj motsvarade dock inflationsmålet, vilket bidrog till att direktionen lämnade reporäntan kvar på nivån -0,25 procent vid sitt sammanträde i juli.

Riksbanken räknade i juli med att nästa räntehöjning sker i slutet av 2019 eller i början av 2020. Tabell 3 nedan visar den svenska centralbankens senaste prognos gällande reporäntan (juli2019).

Tabell 3

Reporänta i procent, årsgenomsnitt (tidigare prognos inom parantes)				
	2018	2019	2020	2021
Riksbanken juli (februari)	-0,5	-0,2 (-0,2)	0,1 (0,3)	0,5

Flera centralbanker runt om i världen har dock under senaste tiden gått i motsatt riktning i förhållande till Riksbankens räntebana och sänkt sina respektive styrräntor. Ett exempel är amerikanska Federal Reserve, som sänkte sin styrränta med 0,25 procentenheter i början av augusti 2019. USA:s ekonomi präglas av ett lågt inflationstryck och ett affärsklimat som dämpas av svagare global tillväxt och osäkerheten kring handelskriget mellan USA och Kina.

3.3 SÄNKT SKATT FÖR FLER PENSIONÄRER 2019

Inom skatteområdet beslutade riksdagen i december 2018 om höjt grundavdrag för pensionärer även under 2019. I och med detta hålls skatteunderlagstillväxten tillbaka även under 2019 med 0,7 procent. Effekten på landstingens och kommunernas skatteintäkter regleras genom en höjning av anslaget Kommunalekonomisk utjämning. För Svenska kyrkans del innebär dock regeländringen en reell minskning på intäktssidan, eftersom kyrkoavgiften beräknas på samma underlag som kommunalskatten. Svenska kyrkan kompenseras inte av staten för regeländringar inom skatteområdet. Det höjda grundavdraget 2019 påverkar intäkten från kyrkoavgiften första gången år 2021.

3.4 MEDLEMSUTVECKLINGEN

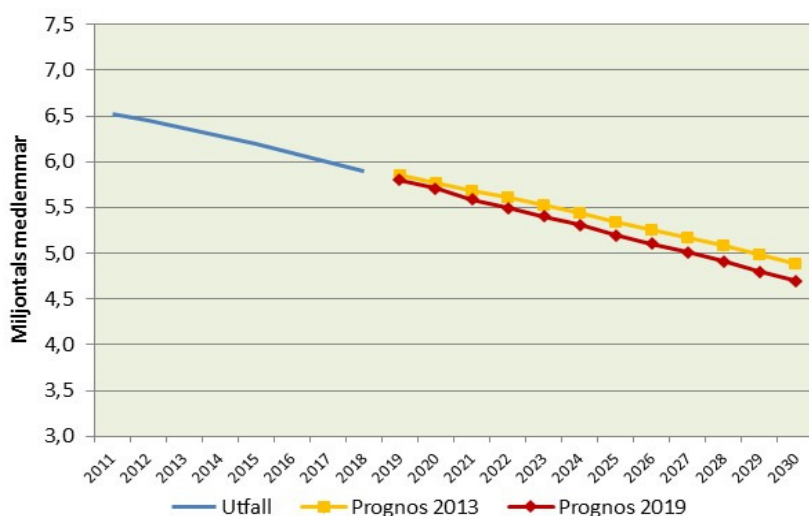
Utträdena har varit betydligt högre under 2016-2018 än tidigare år. Detta beror dels på att den stora ålderskullen födda i slutet på 1980- och 1990-talet träder ut i högre grad än unga vuxna i tidigare generationer, men också på granskningar och negativ uppmärksamhet i media. På senare år har vi även sett att äldre har begärt utträde i en större utsträckning än tidigare.

Kyrkokansliets medlemsprognos, uppdaterad i februari 2019, pekar på att Svenska kyrkan kommer att fortsätta tappa medlemmar främst på grund av utträden, men i en högre takt än i tidigare prognos. Om utträdesmönstret per åldersgrupp som observerats under 2016-2018 fortsätter

framöver, kommer det totala medlemsantalet år 2030 att uppgå till 4,7 miljoner medlemmar. Detta är ungefär 200 000 färre medlemmar än tidigare prognos. Generationsväxlingens³ effekt på medlemsantalet minskar något på grund av att människor lever längre, men antalet dop fortsätter fortfarande att minska. Medlemmar i åldersgruppen 80 år och uppåt väntas vara den enda åldersgrupp där medlemsantalet på sikt ökar, medan medlemsantalet i övriga åldersgrupper på sikt minskar.

Diagrammet nedan visar utvecklingen av Svenska kyrkans totala antal medlemmar fram till 2030 enligt prognoser som tagits fram av kyrkokansliet år 2013 respektive 2019.

Diagram 4 Medlemsprognos 2030 enligt olika prognoser

Beroende på flyttbeteende och demografi ser förutsättningarna olika ut för församlingar i olika delar av landet. I vissa församlingar är redan utflyttning och generationsväxlingen de mest framträdande orsakerna till ett minskat antal medlemmar.

Medlemmarnas privatekonomiska situation kan påverka beslut om medlemskap i Svenska kyrkan. Under de senaste tre åren har tillväxttakten i utlåningen till hushållen gradvis sjunkit, vilket troligen hänger samman med att hushållen förväntar sig högre lånekostnader och att prisutvecklingen på bostadsmarknaden dämpats. Hushållens skuldkvot fortsätter ändå att öka eftersom skulderna fortfarande stiger i högre takt än inkomsterna (Riksbanken juli 2019).

3.5 SYSSELSÄTTNING

Sysselsättningen bland medlemmarna har en direkt påverkan på underlaget till kyrkoavgiften. Efter en stark utveckling under de senaste åren föll sysselsättningen tillbaka under första halvåret 2019. Denna tillbakagång har gått hand i hand med en minskande brist på arbetskraft med efterfrågad kompetens i näringslivet som helhet. Anställningsplanerna inom tillverkningsindustrin har minskat snabbt de senaste kvartalen, även om anställningsplanerna för näringslivet som helhet är fortsatt svagt positiva och indikerar en dämpat positiv sysselsättningstillväxt den närmaste tiden. Tabellen nedan redovisar sysselsättningsförändring för hela befolkningen (inte bara medlemmar) enligt olika prognoser.

³ Med generationsväxling menas antalet döpta minskat med antalet avlidna i församlingen.

Tabell 4

Sysselsättning, årlig procentuell förändring (tidigare prognos inom parantes)

	2018	2019	2020	2021
Konjunkturinstitutet aug (dec)	1,8	0,7 (0,9)	0,4 (0,4)	0,5
Riksbanken juli (feb)	1,8	0,9 (1,2)	0,5 (0,4)	0,4
SEB	1,8	0,4 (1,4)	0,4 (0,8)	0,5

3.6 LÖNEÖKNINGAR

Löneökningstakten i samhället påverkar dels storleken på intäkten från kyrkoavgift, men också Svenska kyrkans egna personalkostnader. De senaste åren har lönerna ökat måttligt, både i Sverige och i omvärlden. Utvecklingen av resursutnyttjandet i omvärlden och den svaga produktivitetsutvecklingen är viktiga faktorer bakom den dämpade löneökningstakten. Såväl resursutnyttjandet som löneökningstakten i omvärlden har nu stigit och under 2020 genomförs nya avtalsförhandlingar i ett läge när arbetsmarknaden varit stark och inflationen legat nära inflationsmålet. Sammantaget talar detta för en stigande löneökningstakt framöver.

Svenska kyrkans avtalsrörelse 2017 har gett utrymme för löneökningar om 6,5 procent under treårsperioden 2017-2019 och resultatet av kommande avtalsrörelse träder i kraft från 1 april 2020.

Tabell 5

Timlön enligt KL, årlig procentuell förändring (tidigare prognos inom parantes)

	2018	2019	2020	2021
Konjunkturinstitutet aug (dec)	2,5	2,6 (2,7)	2,7 (2,9)	2,9
Riksbanken juli (feb)	2,5	2,6 (2,8)	2,9 (3,2)	3,2
SKL aug (feb)	2,5	2,7 (2,9)	3,1 (3,3)	3,2

3.7 INFLATIONEN OCH KOSTNADSUTVECKLINGEN

KPIF-inflationen⁴, som pendlat runt två procent under årets första månader, föll tillfälligt tillbaka till 1,7 procent i juni med anledning av minskat bidrag från energipriserna. Under andra halvan av 2019 och en bit in på 2020 bidrar den tidigare kronförsvagningen till att varupriserna i Sverige kommer att stiga i en högre takt. En svag utveckling av energipriserna dämpar dock samtidigt inflationstakten i KPIF något under 2020. År 2021 väntas KPIF-inflationen sedan bli fortsatt lägre än två procent när kronan stärks, samtidigt som effekterna av den tidigare kronförsvagningen klingar av.

Tabell 6

KPIF, årlig procentuell förändring

	2018	2019	2020	2021
Konjunkturinstitutet aug (dec)	2,1	1,9 (1,9)	1,8 (1,7)	1,8
Riksbanken juli (feb)	2,1	1,7 (2,0)	1,8 (1,8)	1,9
Snitt SEB o Handelsbanken aug (feb)	2,1	1,7 (2,0)	1,7 (1,6)	1,7

⁴ Sedan september 2017 använder Riksbanken KPI med fast ränta (KPIF) som mått för inflationsmålet om två procent.

4. Hjälp och stöd till församlingarnas budgetarbete

Dokumentet Budgetförutsättningar 2020 kommer finnas tillgängligt på intranätet under Ekonomi och finans. Du hittar dokumentet via denna länk:

<https://internwww.svenskakyrkan.se/Ekonomi/budgetforutsattning-2017>

Simuleringsmall för beräkning av kyrkoavgift samt eget kapital

På Svenska kyrkans intranät -under Verksamhetsstöd/Ekonomi och finans/Ekonomi/Mallar och Blanketter/ Hjälpdokument till budgetarbetet -finns en mall i excelformat för beräkning och simulering av kyrkoavgift, ekonomisk utjämning samt eget kapital för åren 2020–2033. Mallen är avsedd att tillämpas på församlingar med egen ekonomi samt pastorat.

5. Hjälp och stöd i finansiella frågor

Nationell nivå vill förenkla och effektivisera kapitalförvaltningen för samtliga enheter inom Svenska kyrkan. Alla verktyg är på plats för en effektiv etisk kapitalförvaltning, mer information finns också på intranätet där man även hittar de styrande dokumenten kring förvaltningen:

<http://internwww.svenskakyrkan.se/Ekonomi/finans>

5.1 KYRKKONTOT – RÄNTA PÅ LÄTTILLGÄNGLIGA PENGAR

Kyrkkontot som är ett transaktionskonto ger motsvarande Riksbankens reporänta plus 0,25 procent (per den 27 augusti, 0 procent) på hela tillgodohavandet. Basutbudet av betaltjänster är avgiftsfria. Här placeras alltså det kapital som ska vara lättillgängligt. Ett gott förvaltningsresultat inom kyrkkontot har gjort att vi flera år haft möjlighet att dela ut en extra ränta till kontohavare. För 2019 är prognosen att kunna dela ut en extraränta på minst 0,5 procent. **Kyrkkontot har i de flesta fall gett en bättre avkastning än alla korta fastränteplaceringar samt korta räntefonder. Vår ambition är att fortsätta med det.**

5.2 ETHOS FONDER – ETISK, EFFEKTIVT OCH ENKELT

Fonderna förvaltas i enlighet med de etiska krav som kyrkostyrelsen fastställt i finanspolicyn för Svenska kyrkans nationella nivå. Det innebär fokus på att investeringar görs i välskötta företag som arbetar med hållbarhetsfrågor som har bäring på affärsverksamheten, samtidigt som investeringar inte görs i företag vars verksamhet vi vill undvika, t ex vapenproduktion och utvinning av kol och olja.

5.3 Ethos räntefond förvaltas av SEB och har mellan 25–40 underliggande räntebärande värdepapper nominerade i svenska kronor. Risken är förhållandevis låg. Fonden lämpar sig väl för en placering på två år eller längre. Förvaltningsavgiften är för närvarande 0,07 procent.

5.4 Ethos aktiefond Sverige förvaltas av SEB och består av mellan 40–60 bolag som är noterade på Stockholmsbörsen. Ett mindre inslag av nordiska aktier kan från tid till annan förekomma i fonden. Risken är förhållandevis hög och marknadsvärdet kan variera mycket. Fonden lämpar sig för en placering på minst fem år eller längre. Förvaltningsavgiften är för närvarande 0,14 procent.

5.5 Ethos aktiefond Global förvaltas av RobecoSAM (tidigare namn SAM, Sustainable Asset Management) men administreras av SEB. Fonden investerar i bolag globalt och antalet innehav är mellan 30-60 stycken. Risken är förhållandevis hög och marknadsvärdet kan variera mycket. Fonden lämpar sig för en placering på minst fem år eller längre. Förvaltningsavgiften är för närvarande 0,50 procent.

Genom att använda sig av kyrkkontot och de tre Ethosfonderna har en församling alla verktyg som krävs för att få en kostnadseffektiv kapitalförvaltning med god riskspridning som också lever upp till de krav som nationell nivå ställer på sina förvaltare gällande etik. På intranätet finns det också exempel på andra fonder som förvaltar i enlighet med svenska kyrkans policy.

5.6 RISK OCH AVKASTNING, NÅGRA ORD PÅ VÄGEN...

Grundprincipen för alla investeringar är enkel. Risk och avkastning går hand i hand. Investeringar med låg risk ger normalt låg avkastning, samtidigt som högre risker kan ge högre avkastning. Med en högre risk måste du även vara beredd på att kapitalet också kan sjunka i värde.

5.7 AVKASTNINGSMÅL FÖR NATIONELL NIVÅ SAMT FÖRDELNING MELLAN AKTIER OCH RÄNTOR

På nationell nivå har vi en långsiktig placeringshorisont. En lång placeringshorisont ger möjlighet att ta en högre risk för att i det längre perspektivet erhålla en högre avkastning. Det övergripande målet för avkastningen är en real avkastning på tre procent över en rullande tioårsperiod mätt som årlig avkastning. Det innebär att avkastningen ska överträffa inflationen (mätt som konsumentprisindex) med tre procentenheter. En fördelning med 60 procent aktier och 40 procent räntor är i dagsläget utgångsläget för att nå det långsiktiga avkastningsmålet.

5.8 ENKELT, ETISKT OCH VÄLDIGT KOSTNADEFFEKTIVT

Det långsiktiga kapitalet kan t.ex. fördelas enligt följande: 30 procent Ethos aktiefond Sverige, 30 procent Ethos aktiefond Global samt 40 procent Ethos räntefond om man har ett liknande avkastningsmål som nationell nivå. Med den investeringen får man en god riskspridning med 130-160 underliggande värdepapper i tillgångsslagen aktier och räntor. Svårare behöver det inte vara! Alternativt kan man också placera i några av de andra fonderna som finns omnämnda på intranätet. Men tänk i så fall på att få en god riskspridning bland de olika tillgångsslagen.

6. Kontakt

Frågor med anledning av denna rapport kan ställas till:

Kyrkoavgiftsprognos

Jan Östlund, Ekonom 018-16 95 40

jan.ostlund@svenskakyrkan.se

AnnMargaret Dahlström, Ekonom 018-16 96 73

annmargaret.dahlstrom@svenskakyrkan.se

Liselotte Ågren, Ekonom 019-16 96 76

liselotte.agren@svenskakyrkan.se

Makroekonomisk utblick samt Hjälp och stöd i finansiella frågor

Anders Thorendal, Finanschef 018-16 95 88

anders.thorendal@svenskakyrkan.se